Приложение №1

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПАША

за календарната година 2026

I. Основание

Настоящият Годишен план за паша за календарната 2026 година се разработва на основание чл. 37о, ал. 4, т. 1 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ) и се внася за разглеждане и приемане от Столичния общински съвет (СОС).

II. Съдържание

Годишният план за паша определя годишното разпределение и ползване на имотите с начин на трайно ползване (НТП) „пасища, мери ", „пасища с храсти" и „ливада" от Общинския поземлен фонд (ОПФ) в землищата на територията на Столична община и включва :

* размера и местоположението на мерите, пасищата и ливадите за общо и за индивидуално ползване;

За календарната 2026 година, поради непроявен интерес за общо ползване, имотите, посочени в приложение № 2 се предоставят за индивидуално ползване на земеделски стопани, регистрирани съгласно чл.7 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП).

* правила за ползването на пасища, мери и ливади в землища на територията на Столична община, изготвени на основание чл. 37о, ал. 1, т. 2 от ЗСПЗЗ и предложени за приемане от СОС.

III. Цел

Да се подобри стопанисването, контролът и редът за ползването на пасища, мери и ливади, общинска собственост, от земеделските стопани или техни сдружения.

Да се повишат знанията и опита на земеделските стопани при прилагане на добрите селскостопански практики и тяхното положително и отрицателно въздействие върху околната среда.

Да се осигури опазването, поддържането и/или възстановяването на постоянните пасища като ресурс, който оказва положително влияние върху околната среда, поради изключителната им роля за опазване на биоразнообразието и за съхранение на почвата.

IV. Правила за ползване на пасища, мери и ливади на територията на Столична община.

Правилата за ползване на пасища, мери и ливади на територията на Столична община са изготвени съгласно разпоредбата на чл. 37о, ал.1, т.2 и включват:

1. Перспективен експлоатационен план за паша.

Перспективният експлоатационен план е разработен на основание и във връзка с Програмата за развитие на селските райони /ПРСР/ в страната и цели:

1.1. Дългосрочно опазване на пасища, мери и ливади на територията на Столична община, опазване на биологичното разнообразие, опазване на пасищата от изоставяне и използване на земите за други цели.

1.2. Ползване на пасища, мери и ливади и достигане на ефективно разходване на средствата, получени чрез финансовите стимули на ЕС, предназначени за развитие на земеделието.

1.3. При разпределяне на пасищата да се отдаде приоритет на фермери, покрили европейските изисквания за ферми, както и тези с одобрени и изпълняващи в момента

проекти по ПРСР за стабилизиране на икономическото състояние на фермите и утвърждаване като фактор за развитие на животновъдството.

1.4. Повишаване на капацитета за разработване и управление на агроекологични проекти. Стопаните, кандидатстващи по мярка 214»Агроекологични пращания» от ПРСР се ползват с предимство след изтичане срока на договора за удължаване на същия, до изтичане срока на задълженията, поети с първоначалното кандидатстване по мярката, но не повече за 5 (пет) години.

2. Списък с размера и местоположението на пасища, мери и ливади за индивидуално ползване - Приложение № 2.

Районните администрации на Столична община ежегодно изготвят списък на имотите с начин на трайно ползване "пасище, мера", „пасища с храсти", „ливада" - общинска собственост, за които няма сключени договори за наем, по землища с размера и местоположението.

Разпределението на правоимащите лица за календарната 2026 г. ще се извършва съобразно изискванията на ЗСПЗЗ. В случай на актуално и навременно изм. и доп. на Правилника за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ППЗСПЗЗ), комисията по чл. 37и, ал. 7 от ЗСПЗЗ ще се съобрази с него.

3. Части от пасища, мери и ливади, предназначени предимно за косене.

Частите от мерите и пасищата, предназначени за косене, са регламентирани в чл. 41 (цитиран по-долу) от НАРЕДБА № 11/06.04.2009г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. издадена от министъра на земеделието, храните и горите.

Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез косене, спазват съответните изисквания и извършват:

- първата коситба в равнинните райони от 15 юни до 15 юли, а в планинските райони съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват - в периода 30 юни до 15 август;
- косенето е ръчно или с косачки за бавно косене, като косят от центъра към периферията, а когато това не е възможно - от единия край към другия, като използват ниска скорост.

В случаите подпомаганите лица могат да извършват свободна паша на животни след последната коситба, с изключение на горските ливади, като спазват гъстота на животните до 1,5 ЖЕ/ха.

Да не се извършва коситба в размножителния период на птиците.

4. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите, пасищата и ливадите.

При ползването на пасища, мери и ливади е необходимо да се спазват одобрените условията за прилагане на **Стандартите за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС) със Заповед № РД09-786/20.07.2023г., изменена със заповед № РД09-874/08.08.2024 г. на Министъра на земеделието и храните.**

Стандартите отчитат екологичните и климатичните предизвикателства и новата екологичната архитектура на общата селскостопанска политика (ОСП), а прилагането им е част от система за предварителни условия, свързани с ангажименти в областта на околната среда и климата. ДЗЕС имат за цел да допринесат за развиването на устойчиво земеделие в ЕС.

В заповедта са посочени изискванията към стандартите:

За смекчаване и адаптация към изменението на климата:

ДЗЕС 1: Поддържане на съотношението на постоянно затревените площи (ПЗП) към земеделската площ на национално ниво и на ниво стопанство,

ДЗЕС 2: Опазване на влажни зони и торфища. (Съгласно Стратегическия план за резвитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г. - стандартът се прилага от 2025 г.

ДЗЕС 3: Забрана за изгаряне на стърнища.

За опазване или подобряване на качеството на водите и намаляване натиска върху водните ресурси:

ДЗЕС 4: Изграждане (поддържане) на буферни ивици по протежението на водните течения.

За предотвратяване на деградацията на почвите, възстановяването им и за подобряване на почвеното плодородие:

ДЗЕС 5: Управление на обработката на земята или подходящи техники за култивиране за намаляване на риска от деградация на почвите като се отчита наклона на склона,

ДЗЕС 6: Поддържане на минимална почвена покривка през периоди, които са най-чувствителни,

ДЗЕС 7: Сеитбооборот (ротация) на културите върху обработваема земя, с изключение на култури, отглеждани под вода или диверсификация на културите.

За опазване на биологичното разнообразие, за запазване или възстановяване на местообитания или видове, или за създаване и запазване на особености на ландшафта или на други непризводствени площи

ДЗЕС 8: Запазване на непроизводствени обекти и площи за подобряване на биологичното разнообразие в земеделското стопанство; запазване на особеностите на ландшафта и тераси; стопанствата запазват съществуващите живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане на малките при птиците (от 1 март до 31 юли); запазват и поддържат съществуващите постоянно затревени площи от нежелана растителност – орлова папрат, чемерика, айлант и аморфа.

ДЗЕС 9: Забрана за преобразуване или разораване на постоянно затревените площи, определени като екологично чувствителни в зоните на НАТУРА 2000.

Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

5. Ветеринарна профилактика

1. Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните, съгласно чл.118, ал.1 от ЗВД.

2. При поява на заразна болест директора на Областна дирекция по безопасност на храните издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта.

3. Постоянно действащата общинска епизоотична комисия предприема действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката.

4. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации предвидени в съответните законови и подзаконови нормативни актове.

5. При извеждането на паша и водопой не се допуска смесването на стада от различни землища.

6. Построяване на навеси

Построяването на навеси в пасища, мери се извършва съгласно изискванията на Наредба № 19/25.10.2012г. за строителство в земеделски земи без промяна на предназначението им и Закона за опазване на земеделските земи.

Ползвател по договор, сключен за повече от една година, за индивидуално ползване има право да поставя временни навеси и ограждения с цел по-доброто стопанисване и опазване иа пасищата, само с предварително писмено съгласие, издадено от съответната районна администрация и при условие, че не блокира достъпа на други стада до местата за паша и водопоите или като осигури необходимите прокари за селскостопанските животни.

7.Охрана

Ползвателите на пасища, мери и ливади от ОПФ организират охраната за своя сметка на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем и за които са поели задължението да ги подържат в добро земеделско и екологично състояние.

8. Режим на ползване, забрани и ограничения

Изискванията за кръстосано съответствие и условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, трябва да отчитат на първо място изискванията за опазване на биоразнообразието и околната среда и едва след това изискванията за добро земеделско състояние (ДЗЕС).

Всеки кандидат за подпомагане е длъжен да:

*спазва забраните и ограниченията, разписани в заповедта за обявяване на съответната защитена зона от Натура 2000 за заявените за подпомагане парцели;

*спазва режимите, разписани в плана за управление на защитената зона от Натура 2000 след утвърждаването му по реда на наредбата по чл. 28, ал. 1 ЗБР;

*спазва условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, одобрени съгласно чл. 42 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

При противоречие между изискванията за ДЗЕС и забраните, разписани в заповедта за обявяване на съответната защитена зона от Натура 2000 земеделският стопанин е длъжен да спазва изискванията за зоната от Натура 2000.

V. Задължения на общината и ползвателите на общинските пасища, мери и ливади

1. Задължения на общината.

1.1. Да осигури безпрепятствено ползване на предоставените общински пасища, мери и ливади за общо и за индивидуално ползване от земеделските стопани или техните сдружения за извеждане на паша.

1.2. Да предоставя периодична информация на ползвателите относно необходимите мероприятия по поддържане и опазване на мерите и пасищата.

1.3. Да актуализира ежегодно договорите за ползване на пасищата, мерите и ливади.

1.4. Кметът на района и кметските наместници на населеното място заедно със специализираните органи осъществяват контрол за провеждането на мероприятия по осигуряване на пожарна безопасност в пасищата и мерите. Мероприятията по осигуряване на пожарна безопасност се извършват и са за сметка на ползвателите при сключен договор за ползването им.

1.5. Информира ползвателите на пасища, мери и ливади при настъпили промени в нормативни документи, касаещи условията по предоставяне, поддържане и опазване на пасищата и мерите в добро земеделско и екологично състояние.

1.6. Районите кметовете и кметските наместници следят за изпълнението на правилата за ползване на общинските пасища, мери и ливади от страна на ползвателите. При констатирани нарушения уведомяват своевременно Столична община.

1.7. Районните кметове предприемат превантивни действия за недопускане създаването на условия за пътнотранспортни произшествия с пасищни животни.

2.Задължения на ползвателите.

2.1. Да заплащат в срок определената такса, съответно наем за ползване на общинските пасища, мери и ливади.

2.2. Да използват пасищата и мерите по предназначение, а именно: за паша на притежаваните от тях пасищни животни и/или за добив на сено.

2.3. Ползвателите нямат право да преотстъпват ползваните от тях пасища, мери и ливади на трети лица.

2.4. Да опазват електропреносните и други съоръжения и инсталации, както и водоемите в предоставените им имоти.

2.5. Да извършват балансирано торене с минерални торове и умерено торене с оборски тор, с цел недопускане на замърсяване на повърхностни и подпочвени води.

2.6. Да не допускат замърсяването на пасищата и мерите с битови, строителни, производствени и опасни отпадъци.

2.7. Ползвателите нямат право да заграждат предоставените им за ползване пасища, мери и ливади, както и да изграждат в тях временни постройки без знанието и съгласието на общината, освен в изрично разрешените случаи (Ползвателите могат да изграждат в предоставените им за ползване пасища, мери и ливади електропастири и премествaеми спомагателни постройки за обслужване на имота след писмено съгласие на министъра на земеделието и храните).

2.8. Ползвателите нямат право да разорават предоставените им пасища, мери и ливади.

2.9. Забранява се изгаряне на сухи треви и отпадъци в пасищата и мерите.

2.10. Задължително е запазването на съществуващите полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел.

2.11. Задължително е опазването на земеделските площи в близост до гори от навлизането на дървесна и храстовидна растителност в тях.

2.12. Провеждането на сеч на отделно стоящи или група дървета и храсти с цел почистване на пасищата и мерите да се извършва съгласно Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ), Закона за опазване на селскостопанското имущество (ЗОСИ) и други нормативни актове.

2.13. Пасищата задължително да се почистват от нежеланата храстовидна растителност - орлова папрат (Pteridium aquilinum), чемерика (Veratrum spp.), айлант (Ailanthus altissima), аморфа (Amorpha fruticosa) и къпина (Rubus fruticosus).

2.14. Ползвателите да спазват условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, съгласно Националните стандарти, задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, които ще получават подпомагане по различни схеми на общата селскостопанска политика и допълнителните национални доплащания.

Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по ЗОЗЗ, ЗСПЗЗ и други нормативни актове.

Ползвателите на общинските пасища, мери и ливади да спазват стриктно изискванията и мерките за опазване, поддържане и подобряване на пасища, мери и ливади, предвидени в Правилата за ползване на пасища, мери и ливади на територията на Столична община.

VII. Взаимодействие

При изпълнение на плана, общинската администрация взаимодейства с Областна дирекция „Земеделие" – София град и общинските служби по земеделие „Източна" и „Западна".

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ЦВЕТОМИР ПЕТРОВ/